

TRUYỆN HỌC SINH ĐỜI MỚI

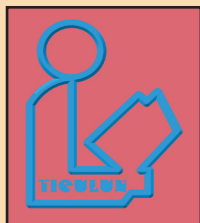

LẤY CHỒNG CỌP

TÁC GIẢ LÊ VĂN TRƯƠNG

LẦY CHỒNG CỌP

LÊ VĂN TRƯỜNG

Lê Văn Trương (1906-1964), bút hiệu Cô Lý, là nhà báo, nhà văn Việt Nam thời tiền chiến.

Theo nhiều nhà nghiên cứu văn học Việt, hiện nay (2009), ông được xem là cây bút có số lượng tác phẩm nhiều nhất.

Bà thở dài. Tiếng thở dài đầy chứa không biết bao nhiêu thương-xót ấy, như một làn hơi lửa trùm lên mình người con gái, thấm cái bông rầy vào lòng nàng. Nàng từ từ mở mắt, từ từ ngược nhìn mẹ, rồi nàng từ-từ thở dài, nhưng thứ thở dài ấy là một cái gì nhẹ-nhôm thoát ra như một làn hơi sương và chấm hết bằng một câu nói tin tưởng :

- Mẹ đừng lo ! Con chưa chết đâu !

Bà mẹ dơ tay ra trước mặt như ngăn-cản những lời nói của con và có lẽ bà đã biết trước những lời nói ấy.

- ... Con chưa chết đâu ! Con còn phải sống để báo thù cho cha con.

Thì người bệnh nào mà chả cam-đoan với thân nhân rằng mình không chết đâu ? Lời cam-đoan ấy phần nhiều là một cách nói dối khác, cũng như cái thái-độ làm ra tin nghe của thân nhân người bệnh cũng là một cách dối-trá khác. Một đằng làm ra dáng không thể nào chết được. Một đằng làm ra dáng tin rằng thế nào cũng khỏi. Cái công lệ ấy thiêng liêng và nhân đạo lắm.

Chỉ duy có một cái này là cùng chung, ấy là cái xót thương mệnh mông, thấm thía, nó càng sát người ta lại với nhau, hòa lòng vào lòng nhau.

Bà mẹ nắm lấy tay con, nói như trong một cơn điên :

- Con không chết ! Con không chết nhé !

Người con gái rung tay theo sức rung của cánh tay mẹ, run run lên tiếng :

- Không ! Con không chết. Con còn phải trả thù cho cha con.

Trả thù ! Hai chữ ấy thành một cái gì khó chịu cho bà mẹ, vì nó là nguyên nhân sự đau ốm của con. Bà cau mặt lại, nhưng bà lại vội tươi ngay, vì không muốn cho con bà trông thấy sự không cùng rung một điệu lòng hiện trên nét mặt.

Bà khẽ nâng đầu con, đặt lại gối :

- Ừ ! Con phải sống, để trả thù.

* * *

Mọi người trong thôn-trang đã đi ngủ từ lâu rồi. Bà mẹ người con gái vì thức nhiều đêm cũng thiếp đi.

Trên giường bệnh, người con gái nằm im như một tấm ván phơi cong bỏ quên trong bóng tối.

7 | Lấy Chồng Cọp

Toàn thân nàng nóng hầm hập như một nồi hơi nước. Tuy mắt nàng hé mở chứ không nhắm hẳn, nhưng tâm trí nàng hôn ám như một cái gì bung kín, không một lối thoát ra. Rồi thốt nhiên, một cái gì nhỏ vào tim nàng như một mũi dùi, nó làm bằng mở hai mắt. Rồi, nàng vùng hai cánh tay, ngồi vùng dậy, trợn trừng nhìn khắp bốn phía.

Bỗng, nàng trông thấy mẹ nàng. Đôi mày nàng bỗng nhíu lại, rồi lại răn ra, rồi lại nhíu lại. Rồi nàng đứng phắt giây, bước xuống đất.

Mẹ nàng, có lẽ vì thức bao nhiêu đêm ròng, vẫn ngủ li-bì.

Người con gái đi lại phía tường, nàng bước những bước như trong cơn mộng.

Nàng cố rút con dao sẵn của cha nàng vẫn dùng thừa trước, giơ treo móc trên tường. Nàng lần từng bước đi ra phía cửa phòng. Đến đấy, nàng bỗng dừng bước, ném lại phía màn một cái nhìn mơ hồ.

Thế rồi, sau khi đã lảng lạng tháo ruỗi cửa, tháo bằng hai bàn tay lập cập run run, nàng chập chững lần xuống thang gác.

Mọi người trong nhà đều vẫn ngủ yên, không ai hay biết một tí gì cả. Ngrời con gái sờ soạng, đi ra đến cổng ngoài.

Lần này, cánh tay nàng mở cổng đã không run lật bật như trước nữa.

Một luồng gió núi hất vào mặt người con gái vừa bước ra đường. Nàng rùng mình, dừng lại một giây. Gió đêm lại thổi tới, tõe ra như những ngón tay lạnh lẽo vuốt lên cổ, lên gáy nàng, luồn vào nách, vào sườn nàng.

Lảo đảo, người con gái vừa bước, vừa lắc lư cái đầu như một người say rượu.

Tay nàng nắm chặt lấy chuôi con dao sẵn, nắm đầu móng như muốn cắm ngập vào chuôi sừng. Nàng bước, nghiêng bên tả, ngả bên hữu, như một cái thân cây sắp bật gốc trong một cơn bão.

Một tiếng chó trong thôn căn vang ra. Rồi những tiếng chó khác đáp lại, oang oang khắp thôn thành một bài nhạc bát nháo.

Tiếng chó căn vang, vang rộn vào lòng cô sơn nữ. Nàng thấy như từng nhát đá ném vào óc nàng, tim nàng.

9 | Lấy Chồng Cọp

Tự dưng, nàng hết run.

Một cơn gió lạnh của rừng đêm lại thổi tới.

Lần này, nàng cũng không rùng mình. Nàng chỉ hơi thu người cho gọn trong áo xiêm, rồi cắm đầu thẳng bước.

Người con gái đi đâu, trong đêm khuya ấy ?

Nàng bước vào rừng !

Nàng đi một mình vào rừng rậm, với một con dao rí trong tay, với những bước chân chập chững, với một thân gầy và với một lòng chứa một ý định, cái ý định quyết-liệt : Đi rửa hờn !

Lần này là lần đầu, nàng ra đi một thân, mà có lẽ cũng là lần cuối cùng.

Nàng không còn trông cậy vào ai nữa rồi. Nàng không còn trông cậy vào bà mẹ, một người đàn bà già-yếu, vào bọn gia-nhân, một lũ tham sinh úy tử, vào người thân, kẻ thuộc, ai cũng ích-kỷ chỉ nghĩ đến thân họ.

Nàng không còn trông-cậy vào loài người nữa rồi.

Loài người chỉ còn có nàng là cái biểu dấu cuối cùng. Nàng linh-cảm thấy thế, cho nên mặc dầu cơn sốt, mặc

dầu cơ-thể rời rã, linh-hồn tan-tác, nàng vẫn cứ bước hoài.

Bốn mặt, tối đen như một bầu mực đặc.

Do một linh-khiếu nào không biết sai-khiến, nàng đặt những bước lảo đảo trên những đám sỏi đá lổn nhổn, bên những cụm mây-mái chập trùng.

Càng bước, nàng càng bước mau hơn, chân thấy vững hơn.

Cơn sốt, như thức dậy trong người nàng, vượn những lưỡi lửa, tung hơi lửa ra khắp cơ thể, khiến cho mặt nàng bằng bằng như ngọn lò, mắt chiếu tia sáng, hơi thở như khói nóng.

Mặt, người con gái vẫn bước, bước hoài.

Lúc này, không một sức gì ngăn cản được nữa rồi chỉ có cái sức gì không biết từ đâu đến nó lôi nàng đi, nó dun nàng đi, nó khiến nàng vượt như bốn những gò, đồng trùng điệp.

Càng bước mau hơn, chân nàng càng rảo rang hơn.

Chính nàng, nàng cũng không biết cái sự ấy, nàng đang hùng hục say với sự bước tràn bất chấp những trở-lực.

Tuy đêm tối mù-mịt, mà chân thì bước rảo, nàng vẫn không hề vấp ngã. Cái ấy rất lạ-lùng, nhất là lại ở một người con gái, mà người con gái ấy lại vừa trải qua, lại đang giữa cơn bệnh-nạn.

Sức người trơ-trọi, không thể lập được những kỳ-công thiên thần ấy, nó điếm một chút đồ-dại khác vào.

Có một cái gì lạ lùng, huyền-ảo, bí-hiêm, từ nơi nào vút tới nó đã nâng người con gái ra khỏi giường bệnh, nó đang đẩy nàng trên con đường rừng rậm, trong rừng rậm.

Ấy là cái chí phục thù, cái lòng quyết thắng, cái nghị lực vô-biên của con người ta, khi óc ta chỉ có một ý-tưởng khi lòng ta chỉ có một cảm xúc. Ấy là cái tinh thần nó vẫn đứng vững khi thể phách ngã gục, nó dựng cơ thể giậy mà hà vào một luồng sinh khí mới mẻ.

Ấy là cái linh-khí, nó không có hình-sắc mà có muôn nghìn trạng-thái; chỉ có cái ấy mới có thể không cho người ta nằm khi người ta muốn nghỉ, lôi người ta giậy được khi người ta ngã, và bắt người ta phải xông lên khi người ta không buồn bước.

Mảnh trăng liềm đã nhô trên đầu núi, lé mắt ngó xuống ngọn ngàn, khe đá, cánh lau. Nó rải trên cảnh

vật một cái đẹp rất buồn, cái đẹp, cái buồn của nghìn vạn đời.

Người con gái say-sưa với bước rửa hòn, nào còn trông thấy núi ngăn, cây cỏ ! Trăng lên chỉ là để cho nàng dễ nhận lối đi hơn một chút mà thôi.

Nhưng, cũng nhờ có ánh trăng, mà nàng nhận ra một điều, là nàng đã đi vào giữa một khu rừng chưa bao giờ nàng đặt chân tới. Và nhờ có ánh trăng, nàng nhận ra rằng những đồi núi vây quanh nàng, không phải là đồi núi quen mắt. Thì ra nàng đã lạc vào rừng sâu rồi.

Cái ý biết ấy không làm cho nàng hoảng hốt, nó chỉ làm cho nàng bức mình. Thế này thì biết sào huyết kẻ thù ở chỗ nào ?

Thế này thì tức biết chừng nào !

Người con gái chạy thẳng lên một đỉnh đồi, phóng tầm mắt khắp bốn phía.

Chỗ nào cũng những đồi núi, những ngàn cây.

Nàng xuống một ngọn đồi, lên một ngọn đồi, bốn năm phen, vẫn nhìn thấy toàn một phong-cảnh mờ lạnh của rừng khuya.

13 | Lầy Chồng Cọp

Không biết đi về phương nào, quay sang phương nào, trở lại phương nào, người con gái bực sôi lên ! Nàng vung dao chém lia-lịa hai bên. Cành lá đứt rụng tan-tác. Lòng nàng cũng tan rụng từng mảnh. Sự rã rời cơ thể bắt đầu đến.

Nó đến bằng những giọt mồ hôi trào ra, ướt đầm áo xiêm người con gái. Nó đến, làm cho chân tay nàng run lên, mắt nàng hoa lên, tai nàng ù lên. Và gan ruột nàng lộn phóc lên. Lão đảo, nàng cố mấy bước nữa rồi đến dựa một gốc thông già đứng thờ.

Thì ngay lúc ấy, một tiếng kêu từ đâu phía dưới chân đòi vọng lên. Người con gái mãi thờ, cũng không để ý đến. Nhưng tiếp ngay đấy, một tiếng kêu nữa chạm vào tai nàng. Người con gái nghe-ngóng. Xa xa, một giọng róc-rách lan dài trong đêm khuya, cái tiếng róc rách lạnh ngàn-ngắt của một giòng suối vắng len-lách đâu đó.

Người con gái nghĩ thầm có lẽ mình vừa nghe sai cái tiếng nước kêu gọi ánh trăng.

Nhưng một tiếng kêu gọi nữa vang lên. Lần này nó đánh thẳng vào lòng nàng, vì nó là một tiếng người, tiếng người kêu cứu.

Nàng đứng phắt ngay giây, hết cả uể oải. Nàng lao mình ngay xuống chân đồi.

Một cái gì đen đen đang bập-bênh rầy lộn trên một giòng nước sấm mờ.

Người con gái chạy ào ngay xuống giòng nước.

Nàng vớt được một người sắp chết đuối.

Nàng nhìn thấy, trong bộ áo lướt thướt ấy, một bộ móng tay dài, một chòm râu bạc.

Ông già thoát chết ấy vừa run, vừa cảm ơn.

Người con gái nhìn ông một cái nhìn ái ngại :

- Cụ đi đâu mà đến nổi ngã xuống suối thế này ?

- Lão đi chữa thuốc !

- À, cụ là cụ lang. Thế cụ lang đi chữa thuốc cho ai mà đêm hôm khuya khoắt thế này mới về nhà ?

- Lão đi chữa thuốc cho cạp !

Người con gái trố mắt :

- Chữa thuốc cho cạp ?

- Đúng vậy !

15 | Lầy Chồng Cọp

Người con gái giương mắt nhìn cụ lang lướt thướt xem có phải một cụ trong những cụ đã giúp cho bệnh nàng nặng thêm không. Nếu phải, nàng sẽ có cách. Vì nàng nhận thấy mình bị khinh-miệt.

Một cụ lang chưa... bóc thuốc cho nàng. Nhưng sự khinh-miệt vẫn còn.

- Cụ nói cái gì ? Cụ đi chữa thuốc cho cọp ?

Cụ lang vừa run, vừa rét, vừa gặng tiếng :

- Đúng thế. Lão đang bóc thuốc ở bên non Đông, bỗng ông kễnh nhảy vào quắp lão tha đi. Lão sợ hết hồn, ngất đi, đến lúc tỉnh lại thì thấy mình ở trong một ổ cọp. Một ông kễnh lớn bằng ngàn này này nằm rên khừ khừ. Ra cọp cái bị bệnh, cọp đực đi đón thầy về chữa chạy ! Khà !... Lão mới lên ngọn kinh, bóc một bài thuốc lá cho cọp cái uống, chỉ trong nửa ngày, cọp cái đã ngồi giậy được.

Người con gái nửa tin, nửa ngờ :

- Thế sao cọp cắn cụ mà cụ không bị thương ?

- Thế mới tài ! Ra nó chỉ ngậm vào áo quần chứ không động nanh vuốt đến người.

- Cụ ở trong hang cọp mấy ngày ?

- Ba ngày. Hôm nay, cọp cái đã đi lại được rồi.

- Thế cụ ăn uống ra sao ?

- Toàn thịt hươu, nai. Nhưng nồi niêu không có, lão phải đánh đá lửa nướng ăn vậy.

- Thế sao cụ lại ngã xuống suối ?

- Có gì đâu ! Lão thấy con bệnh đã đỡ nhiều, mà ở trong hang cọp buồn quá, lão thèm thuốc Lào quá, lúc nấy, nhân cơ hội cọp cái ngủ say, cọp đực đi kiếm mồi, lão chuồn về. Chẳng may tối trời, dò dẫm thế nào ngã ngay xuống suối. May gặp cô cứu cho thoát chết. Nhưng cô ở đâu mà lại đi qua đây giữa lúc đêm khuya thế này, không sợ ông kễnh à ?

Câu hỏi của cụ lang làm cho người con gái nhớ tới cái điều dự định của nàng. Nàng lại thấy lòng sôi lên.

Nhưng đêm đã gần lặn rồi, nàng không thể thực hành được cái điều quyết định ngay đêm hôm ấy nữa. Không biết làm gì, nàng hơi băng khuâng :

- Cụ là cụ lang núi Đông phải không ?

- Chính lão !

Người con gái mỉm cười :

17 | Lầy Chồng Cọp

- Thế mà hôm qua người nhà tôi đi đón cụ để cắt thuốc cho tôi đấy. Ai hay đáng lý ra thì cụ cứu tôi mà thành ra tôi lại cứu cụ.

Rồi nàng phá ra cười :

- Té ra con bệnh lại cứu thầy lang !

Nàng nói thế rồi bỗng nghĩ ngay đến bệnh trạng của mình. Không thấy sốt nữa. Cũng không thấy đau mình mảy nữa. Có lẽ gió, giảng, non, nước là ông thầy màu nhiệm hơn những bộ móng tay dài chẳng ?

Cùng lúc với sức khỏe trở lại, chí phục thù cũng bùng giậy trong lòng nàng.

Nhìn cụ lang, nàng đột nhiên nói một mình :

- Cọp biết đi tìm thầy chạy thuốc cho vợ, kẻ cũng có trí khôn và có nghĩa đấy chứ nhỉ !

Trăng chênh chếch ngả bóng gầy của người con gái trên cảnh buồn vắng. Nàng bỗng ngoảnh nhìn xung quanh, thấy mình trơ trọi, một thân với một ý tưởng. Bỗng nhiên, nàng ngửa nhìn mặt giảng, thốt ra một câu vô cùng cảm khái :

- Cọp mà báo được thù cho ta, ta cũng nguyện xin lấy làm chồng !

Một hơi gió như đem lời nguyện của nàng tung lên non nước.

Trong bụi rậm xa xa, có tiếng soạt như một vật gì vừa roát qua vùng lau sậy.

Cụ lang rùng mình.

* * *

Ngày tháng cứ đi biên-biệt. Tên tướng cướp vẫn nhờn như mở rộng các phạm vi hoành hành. Người con gái kéo lê sự sống buồn tênh trong những ngày dài dằng dặc, chán ngăn ngắt.

Nàng bắt đầu nhận thấy cái tuyệt vọng nó đến, nó ném một màu đen ngòm trên tất cả các sự vật xung quanh nàng, và cả trong lòng nàng nữa.

Thì ra ở đời này, những kẻ tàn bạo, bất nhân vẫn ung dung trong sung sướng, mà người lương thiện thường đã hy sinh phẩm cho cái cuộc phù trầm. Nàng nghĩ thế mà lại càng héo dạt đi. Mà nàng buồn nhất là cái chí khăng khăng báo thù của nàng, người ta không những không hiểu được, người ta còn cười cho là vô đối nữa.

Một hôm, mặt trời đã mọc cao, khắp miền ven rừng đã rộn rịp tiếng lợn gà, trâu, dê, người con gái vẫn chưa

19 | Lầy Chồng Cọp

thức giấc. Là vì giấc ngủ của nàng đã quen, nên nặng nề bởi những đêm thức xuốt sáng với phiền muộn, với chán ngán rồi.

Loài người với vũ trụ thức, ngủ, buồn, vui có nghĩa gì với nàng nữa đâu ! Đời nàng bây giờ là một giấc ngủ dài, nàng đã nhắm mắt trước nhân sự, cũng như nhắm mắt trước thế tình, chờ cái phút nhắm mắt hẳn.

Bởi thế, những tiếng ồn ào trong chốn sơn thôn hôm ấy không thấu đến tại nàng. Mãi đến lúc người nhà vào đánh thức, nàng nặng nề giương đôi mi e dè ánh sáng và cất cái giọng rầu rĩ :

- Cái gì thế ?... Để yên cho tôi ngủ.

Tên người nhà hót-hải lay gọi :

- Cô ! Giậy, giậy mau ! Có việc rất lạ !

Người con gái vùng ngồi giậy :

- Cái gì ? Cái gì thế ?

- Cô xuống ngay mà xem ! Xuống ngay mà xem ! Rất lạ !

Người con gái nhảy phải xuống sàn, rồi vừa chạy vừa hỏi :

- Cái gì ?

Tên người nhà biên đi không kịp giả nhời.

Xuống đến đất, một cảnh tượng lạ lùng phơi rõ trước mặt người con gái.

Giữa một vòng người rất rộng đứng tít tận đằng xa, một cảnh tượng quái lạ đập vào mắt nàng.

Một con cạp găm ngòi chồm-chồm, hai chân trước đặt lên mình một người nằm co quắp dưới đất.

Một linh-giác gieo một mối ngờ vực vào trong lòng người con gái. Nàng vội gạt một lối giữa cái vòng người, tiến vào.

Trông thấy nàng, mãnh thú bỗng đứng giậy, găm một tiếng vang chuyển rừng núi, làm cho cái vòng người tan vỡ, ai nấy rầy xéo lên nhau mà chạy.

Nhưng mãnh thú chỉ găm thôi, không đuổi cắn một người nào.

Người con gái, kỳ thủy cũng giật mình về tiếng găm dữ dội ấy, nhưng sau thấy mãnh thú vẫn đứng yên, đuổi lại cất cao lên ve vầy, liền đánh bạo tiến lại, mắt chăm chăm ngó cạp.

Bỗng nàng reo lên một tiếng chạy sấn đến trước mặt mãnh thú. Nàng vừa nhận ra mặt lên tướng cướp nằm dưới móng vuốt mãnh hổ.

Tên tướng cướp giết cha nàng ! Nhưng đây là một tên tướng cướp còn tro cái xác cổ bị cầu đứt toang hoác, không phải tên tướng cướp hồng hách trong rừng xanh hôm nào.

Tuy nhiên, nàng cũng bước sấn đến bên cạnh, lấy chân rầy xéo lên mặt lên ngực cái xác chết mà mới đây là cái tai-họa của gia đình nàng, cái ám ảnh của giấc mộng nàng.

Rồi nàng lại cúi xuống cào-cào mặt mũi hắn, đâm đánh túi bụi vào ngực, vào bụng hắn, mặc dầu đầu nàng cúi sát ngay trước mặt cọp.

Kỳ thay ! Mãnh-hổ không những không tỏ một chút hung dữ nào, y lại dường như cố thu những móng vuốt vào, râu mép sát vào da cằm, đuôi cúp lại trông lạnh như một con miu quá-khổ.

Mà trong cặp mắt sáng như gương, hình như vẫn-vơ một cái gì mến-thương nó bay lan ra bọc lấy tấm thân yếu ớt của người con gái.

Nàng róc tất cả bao nhiêu hần-học, bao nhiêu căm uất lên xác kẻ tử thù, rồi ngược cặp mắt đầm lệ nhìn lên. Thì vừa gặp cái nhìn hiền-từ thăm-thăm của mãnh hổ.

Hai cái nhìn ấy gặp nhau, se vào với nhau, quện vào với nhau, hòa vào với nhau trong một khác. Ngực mãnh hổ phập-phồng. Nhưng không có tiếng thở mạnh.

Hồi lâu, người con gái đứng lên, chấp hai tay vái cọt:

- Ngài đã nhận lời nguyện ước của tôi, trả thù cho tôi. Từ nay, tôi xin thờ ngài làm chồng.

Mãnh-thú khẽ nghiêng đầu, hàng râu hùng vĩ giương lên như tỏa ra những tia sức mạnh che chở và gắn bó.

* * *

Bà mẹ người con gái, từ lúc thấy bóng cọt đến thôn-trang, lủi đi đâu mất, lúc ấy nghe thấy những người bạo mắt thuật lại cái quang cảnh lạ lùng ấy, mới rón-rén bò về. Thấy cọt hiền lành, thấy con gái vô sự, bà mới đánh bạo tiến đến gần chỗ xác tên tướng cướp. Rồi bà chỉ vào cái xác chết :

- Mày giết chồng bà, mày chết đáng lắm. Bà thì băm xác mày vớt xuống khe, sống sót cho đĩa rái nó rửa mày, riều quạ nó đục khoét mày.

23 | Lấy Chồng Cọp

Thấy cọp nhìn bà trừng trừng, bà liền bảo con :

- Nó giết thẳng cướp cho nhà ta đây à ? Nếu thế kẻ nó cũng khôn đấy ! Để ta sai bắt một con lợn nhỏ thưởng công cho nó.

Cọp đang đứng yên, nghe thấy thế bỗng gầm lên một tiếng dữ dội, vươn hai chân trước đầy vuốt đứng chềch lên như sắp chồm lên để vồ. Bà mẹ người con gái khiếp đảm, ngã lăn quay ra đất, líu lưỡi không kêu được một tiếng.

Người con gái vội chạy lại ôm lấy mẹ, ngồi xuống đỡ mẹ lên gọi tỉnh. Rồi nàng nhìn cọp một cái nhìn trách móc :

- Ông lấy tôi, sao ông lại làm cho mẹ tôi sợ hãi ? Tôi không bằng lòng đâu đấy. Lần sau cấm không được thế. Tôi giận đấy !

Cọp cúi đầu, ve vẩy cái đuôi.

* * *

Mặc dầu bà mẹ không bằng lòng, mặc dầu những lời dị nghị của bọn trai vùng ấy, người con gái nhất định giữ lời hứa : Lấy cọp.

Người ta sửa-soạn hôn-lễ linh đình. Tất cả nhân dân miền lân cận đều đến ăn cưới.

Trước đây ba hôm, cọp đã vào rừng bắt về rất nhiều hươu, hoẵng, nai, rím, gạc nhung, lại có cả một đôi ngà voi làm sính lễ nữa.

Thế rồi, hôm đón dâu, nói cho đúng là đón rể, vì người con gái buộc cọp phải đến ở nhà nàng, người ta thấy từ rừng rậm kéo ra, nào cọp lớn, cọp nhỏ, cọp già, cọp trẻ, nào beo, báo, beo lá, gấu, lợn lòi, cả đến những giống nhờ nhờ như chó sói, khỉ độc, lại cả đến những giống tí hon như chồn, sóc nữa.

Thật là một đám cưới ngộ nhất đời.

Người ta chít khăn hoa, mặc áo gấm cho chú rể cọp, người ta đưa chú rể cọp vào tế tư-hồng. Rồi chú rể, cô dâu làm lễ giao bái hợp cẩn. Không thiếu một lễ-bộ.

Rồi một bữa tiệc không tiền khoáng hậu ghi cái duyên lạ nghìn năm chưa có và không có nữa, quây quần tất cả sinh linh hai giống lại cho đến lúc thỏa thuê, phê phờn.

Các ông gấu thì học hịch, để cho người ta tha hồ sờ đầu bọ tai, các ông khỉ tinh nghịch, lễ mễ bung những vò rượu đầy ôm đồ vào tai chú lợn lòi no phê bụng đang nằm ườn ra sắp ngoi. Chồn, Sóc nhảy tí ta tí tách.

25 | Lầy Chồng Cọp

Trong khi ấy, ở trong tiệc hợp cần cô dâu đọc cho chú rể những điều kiện mà bất cứ một ông tân lang ngoan ngoãn và nhẫn nại đến đâu cũng phải lắng đầu.

- «Tôi với ông là vợ chồng, nhưng chỉ có danh nghĩa thể thôi chứ không ngủ chung bởi cái lễ giản dị là tôi là người, ông là cọp.

«Ông không được găm thét làm cho tôi sợ.

«Ông ngủ không được ngáy, mất giấc ngủ của tôi và của mẹ tôi.

«Ông không được phóng uế bậy.

-Ông không được vào chuồng nhà và chuồng nhà hàng xóm bắt lợn ăn thịt.

«Ông không được bắt cả chó nữa.

«Ông không được cào, tát, cấu, cắn bất cứ một người nào.

«Ông phải che chở cho mẹ con tôi, và che chở cho những người xung quanh.

«Nếu ông trái những điều-kiện trên này, thì cái hình phạt nhẹ nhất là rửa cùn móng ông đi, và nặng nhất là thui nhãn râu mép ông đi».

Tất cả những điều kiện kỳ-khôi ấy, cọp đều ưng-thuận, duy có cái điều kiện thứ nhất, nghĩa là không được ngủ chung, cọp lắc đầu đến ba lần. Nhưng đến khi thấy cô dâu dọa nếu không nghe, sẽ tự treo cổ lên xà nhà, cọp đành ép bụng ưng thuận.

Xong, cọp ra nằm phục ở trước cửa buồng, nhe nanh, dơ vuốt, cắn dữ bên trái, vồ dữ bên phải ra hiệu cho cô dâu.

Hiểu ý, cô dâu đáp :

- Được, tôi bằng lòng để ông nằm canh ở cửa buồng. Nhưng nếu bước vào buồng nửa bước, tôi đốt râu.

Cọp gật đầu như chầy máy.

Từ đó, cọp cứ đêm đêm nằm trước cửa buồng vợ, ngày ngày vào ngủ trong rừng.

Bởi cái điều kiện thứ ba bắt chú rể ngủ không được ngáy, cọp ta đành thức thâu đêm, nằm canh cho vợ ngủ.

Mấy ngày đầu, người, vật còn sống theo ước thúc của hôn nhân mà thôi. Nhưng dần dần người mến vật, vật mến người, vợ đã lăm lăm xoa đầu chồng, chồng lăm lăm đã lấy đuôi quất đùa vào chân vợ.

Rồi, trên cánh đồng, trên bờ suối, dần dần người ta thấy cặp vợ chồng kỳ-dị đó song song dạo bước, lúc hóng gió bên ngàn, lúc trông nước chảy. Kỳ-thủy, người ta còn dị-nghị, còn chỉ chỗ, còn nói này nói nọ, dần dần, mắt người ta cũng quen đi... Một cuộc chung sống rất gần gũi, thân mật, nhưng rất minh bạch và xa cách như mặt giời, mặt giếng, khiến cho người, vật hiểu nhau, vắng thì nhớ, người ôm thì vật biếng ăn, vật đau thì người gắt gỏng. Nhưng mà...

* * *

Một ngày kia, quan châu-mục mới bổ có lệnh đòi người đàn bà lầy chồng cọp lên xét hỏi.

Chồng một mình ở nhà buồn, liền vào một bụi rậm ven rừng làm một giấc ngủ ngày.

Tức thì các người trai tráng ở các thôn quanh miền như có hẹn nhau từ trước, đến họp xung quanh cách xa bụi rậm vài trăm thước. Họ mang giáo, mác, cung, nỏ, và rất nhiều nứa đẽo nhọn hoắt và đập rập đến làm thành những cái vòng lũy chi chít quanh khu cọp ngủ.

Một tiếng công ra hiệu.

Tức thì hàng trăm, hàng ngàn cánh tay đồng loạt cầm những đoạn nứa đập rập xuống đất, chĩa những đầu

nhọn hoắt lên giới. Chiều ngang của những vòng chu vi cắm nửa ấy rất đầy, những cây nửa cắm rất chắc.

Cắm chắc rồi, người ta bắt đầu nhổ những hàng ngoài đem cắm làm hàng trong. Cứ thế, cứ thế cho đến lúc cái vòng bọc đó chỉ còn để lại một khoảng đất rộng chừng ba mẫu xung quanh bụi rậm.

Bấy giờ, một hồi công nổi lên, tiếp, một tiếng loa thét vang :

- Mãnh hổ biết điều, về rừng, tha cho cái chết !

Một tiếng gầm ở trong đáp lại. Tiếng gầm ấy chuyển rừng núi, vang động như không một tiếng gầm nào vang động đến thế. Rồi từ trong bụi rậm, vọt ra một khối sống, cái khối sống ấy đứng sững, nhìn một cái nhìn kiêu hãnh tất cả đám người lúc nhúc ngoài hàng nửa nhọn. Lần thứ hai, một tiếng loa thét vang :

- Biết điều về rừng, tha cho cái chết !

Im lặng ! Một cái im lặng nặng nề, đe dọa, đè nặng lên ngực mọi người.

Bỗng một tiếng «trếch» xé bầu không khí ròn rợn.

Tiếp đấy, một tiếng gầm rống lên dữ dội, bi tráng, ảo não, ghê hồn.

29 | Lầy Chồng Cọc

Mãnh hổ đã bị trúng tên rồi. Tức thì tiếng trống, tiếng mã la, tiếng người reo hò vang rộn một góc trời.

Trong vòng bọc đỡ, cọc lăn, rầy, gằm, thét, cào tung đất lên

Giữa lúc ấy, có một tiếng người rú lên thảm thiết. Mọi người nhìn ra, thì thấy một người con gái, đầu tóc xõa xối, rẽ mọi người, chạy thẳng vào trong hàng nứa. Mặc cho những cạnh nứa sắc như gươm cửa ngang cửa dọc mặt, má, tay, chân, nàng rẽ những hàng bọc đỡ, rồi chạy phăm phăm vào bên mình cọc.

Nhưng thuốc độc đã ngấm khắp cơ thể hùm thiêng rồi ! Hùm thiêng đã sa cơ rồi !

Nằm lăn trên đám cỏ gianh, con vật chung tình ngược mắt lơ dờ nhìn người vợ có nghĩa nằm phục lên khóc nức nở.

Nó cố cật cái đầu nặng máu độc lên nhìn một lần cuối cùng mặt, mũi, tay, chân vợ, như cố thu lấy tất cả những hình, những nét thân yêu, rồi từ từ nhắm mắt.

Ngay lúc ấy, đám người hí hờn rõ những cọc nứa sần rộ tiến vào.

Chúng dơ giáo định đâm bồi vào sát chết, nhưng người con gái lặn sả vào, dang hai cánh tay ra giữ lại :

- Chúng bay đâm chết tao đi !

Liền đó, người ta thấy một đoàn người ngựa, có quạt rùng rùng kéo đến. Nghễu-nghện trên lưng ngựa lão thổ hào tiến lại gần người con gái. Lão cười một cái cười ngặt nghẽo, xuống ngựa nắm lấy tay người con gái :

- Hà ! Bây giờ nàng hẳn về tay ta !

Thì, chớp mắt không kịp, người con gái đã dơ thẳng cánh tay, cắm phập ngay chiếc tên thuốc độc rút ở mình chồng vào giữa cuống họng...

* * *

Ông ngừng lại, trầm ngâm một lúc, rồi :

- Đây, câu chuyện cạp lấy vợ đây, các cháu ạ. Ông nghe người ta kể lại cho ông thì ông kể lại cho các cháu, thế thôi, chẳng biết sự thực có như không. Nhưng có điều chắc-chắn là : Làm cạp mà có nghĩa như thế, còn hơn làm người mà bất-nhân, bạc-ác.